

Tomuto právnímu názoru nelze přisvědčiti. Jest nesporno, že náklady montáže strojů pojistil žalobce. Žalovaná věděla, že stroje nejsou vlastnictvím žalobcovým a nebylo tvrzeno, že při ujednání pojišťovací smlouvy byla vzata v úvahu také smlouva pachtovní a to tak, že by ustanovení obou smluv byla k sobě v tak úzkém vztahu, že tím byl založen poměr vzájemné závislosti. Nemůže proto žalovaná z pachtovní smlouvy uzavřené mezi třetími osobami nic pro sebe dovozovati. Pro ni platí a jest závazná jen smlouva pojišťovací, kterou převzala povinnost pro případ pojistné příhody nahraditi žalobci montážní náklady. Za to jí platil žalobce prémie. Proto nebylo třeba prováděti důkazy, k nimž dovolatelka poukazuje, nehledíc ani k tomu, že okolnosti, jež jimi chtěla prokázati, přesně a úplně neuvádí a ani nedoličuje, jaké závěry z nich činí. Žalobce pojistil svůj majetkový zájem, totiž kapitál, jehož pro případ zničení strojů požárem by bylo třeba k opětnému jich postavení. Shořely-li stroje, utrpěl žalobce škodu, proti které se pojistil, neboť musí se postarati o namontování strojů jiných. Bylo právě účelem pojištění, by získal potřebné k tomu prostředky. Není správné, že by odškodnění mohlo býti žalobcem požadováno teprve, až budou stroje znovuzřízeny. Pro to není v zákoně ani ve smlouvě podkladu. Dovolatelka nemůže se zejména odvolávati ani na článek 25 pojišťovacích podmínek, který se týká jen budov a nikoli příslušenství (strojů), tím méně nákladů montážních. Poněvadž tedy nastala pojistná příhoda a žalobce jí utrpěl škodu, která v rozhodčím řízení byla také číselně určena, jest nárok žalobcův splatný a žalovaná jest povinna, aby škodu tu žalobci nahradila. Jak žalobce s vyplacenou náhradou naloží, jest jeho věcí. I kdyby stroje nepostavil, nemohlo by mu býti namítáno bezdůvodné obohacení, poněvadž nárok na náhradu montáže nebyl učiněn závislým na jich skutečném znovuzřízení.

Čís. 13370.

I když byla krycí směnka vyplněna dnem splatnosti předcházejícím době, kdy byly dospělé splátky na směnečnou pohledávku, nejde o vyplnění proti úmluvě, byla-li směnka zažalována až, když nastala již ztráta lhůt a splatnost zbytku pohledávky, k jejímuž zajištění směnka sloužila.

(Rozh. ze dne 16. března 1934, Rv I 338/34.)

Směnečný platební příkaz byl procesním soudem prvé stolice k námitkám žalované zrušen. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody :

Jde o bíanco krycí směnku, kterou žalovaní odevzdali žalobkyni k zajištění zbytku kupní ceny za koupený motocykl a měli spláceti v měsíčních splátkách po 645 Kč, počínajíc 1. prosincem 1931, při čemž

byla stanovena v odstavci 4. podmínek mimo jiné ztráta lhůt, nebudou-li dvě po sobě jdoucí měsíční splátky zaplacený. Sporná směnka je vyplněna dnem splatnosti 15. dubna 1932 a byla zažalována 8. března 1933 pro částku 8.390 Kč se 6% úroky od 16. dubna 1932, avšak za sporu omezena na 7.390 Kč se 6% úroky od 1. února 1933 do 25. března 1933 z 8.390 Kč a 6% úroky od 26. března 1933 z 7.390 Kč a na útraty. Soud první stolice zrušil směnečný platební příkaz k námitce žalovaných, že směnka byla proti úmluvě vyplněna co do splatnosti 15. dubna 1932, a to z důvodu, že nenastaly v té době předpoklady splatnosti kapitálu, zjistiť, že žalovaní do této doby nebyli v prodlení s dvěma po sobě jdoucími měsíčními splátkami, důsledkem čehož byla směnka vyplněna proti úmluvě (§ 6 (2) sm. zák.), a je tedy neplatná. Odvolací soud schválil názor prvního soudu. S názorem nižších soudů nelze bezvýhradně souhlasiti. Námitka protismluvního vyplnění směnky byla by zajisté opodstatněna, kdyby žalobkyně byla směnku takto vyplněnou soudně uplatnila v době, kdy ještě nenastala ztráta lhůt a tím splatnost celého zbytku kapitálu, poněvadž by tu nebyla splatnost pohledávky, k jejímuž zajištění byla směnka vydána. Než žalobkyně uplatnila směnku teprve, když již nastala podle rozsudkového zjištění ztráta lhůt a splatnost zbytku pohledávky. Nebylyť měsíční splátky od 1. prosince 1932 do dne žaloby, to jest do 8. března 1933 placeny, a byla také prosba žalobní za sporu přizpůsobena tomuto stavu věci. V takovém případě nelze důvodně popírati platnost směnky, jež právě k zajištění této pohledávky byla žalobkyní odevzdána, a je podřadnou okolností, že žalobkyně vyplnila směnku dříve dnem splatnosti 15. dubna 1932, ona ji tehdy soudně neuplatnila. Ostatně doslov odstavce 1. podmínek opravňoval žalobkyni vyplniti a požadovati zaplacení, nedodrží-li kupitelé platební podmínky, zejména mohla žádati po případě i jen jednotlivé dlužné měsíční splátky rovněž směnkou kryté; to zejména padá na váhu v měsíci dubnu 1932, kdy žalovaní se zpozdili se splátkou o třináct dnů. Vyplnila-li žalobkyně tehdy směnku dnem 15. dubna 1932 jako dnem splatnosti, avšak uplatnila-li ji soudně teprve, když nastala dle úmluvy splatnost zbytku celé pohledávky, k jejímuž zajištění sloužila, nelze v tom spatřovati protismluvné vyplnění směnky, opačný názor by odporoval účelu a povaze krycí směnky. Nebyla proto věc po právní stránce nižšími soudy správně posouzena.

Čís. 13371.

Manželé mohou se pro případ sporu o rozvod neb o rozluku dohodnouti o prozatímním výživném, které má býti manželce za sporu placeno. Byla-li dohoda učiněna pro dobu budoucí a pro případ, o němž nebylo jisto, zda a kdy nastane, jde o smír a jest věcí jeho výkladu, zda podle vůle stran bylo výživné určeno nezměnitelně pro všechnu budoucnost, či zda bylo stanoveno hledíc k poměrům obou manželů a vůbec k všeobecným poměrům doby, kdy byl smír uzavřen.